

Satyam Shivam Sundaram #30 deel 1

Op zoek naar het uiterst nieuwe.

21 november 1987 p.m. in het Chuang Tzu Auditorium.

Vraag1

Geliefde Osho, Waarom is het nieuwe zo beangstigend? Mijn wens en behoefte voor erkenning zijn weg samen met het doen. Zelfs al ben ik diep van binnen enorm dankbaar en gelukkig, ik merk toch dat een deel van mij zich schuldig voelt. Ik zie duidelijk dat luiheid niet een van mijn kwaliteiten is. Geliefde Osho, ik kan de nieuwe manier voor mij om totaal in mijn werk zijn niet vinden. Het begint erg pijnlijk te worden. Kunt u alstublieft enig licht en leiding aan me geven?

Anand Candida, het nieuwe is altijd beangstigend, om de eenvoudige reden dat het nieuw is; je weet niet hoe het tegemoet te treden. Al jouw kennis lijkt plotseling zinloos, want er is in jouw ervaring en kennis geen antwoord wat een echt antwoord kan zijn aan het nieuwe. Je merkt plotseling dat je onwetend, hulpeloos bent, niet wetend wat te doen; vandaar het angstgevoel. Anders zou je in de plaats van bang te zijn een totaal andere ervaring met het nieuwe hebben. Je zult exploderen van vreugde. Als je een onderzoeker bent, een avonturier, dan zal het nieuwe je vullen met enorme extase, en je zult in dit nieuwe een mogelijkheid zien voor het functioneren van jouw intelligentie. Met het oude hoeft de intelligentie niet te functioneren. Jouw geheugen doet dit wel. Jij kent het antwoord al, het antwoord is deel van jouw geheugensysteem. Maar onthoudt dat geheugen geen intelligentie is, intelligentie is de capaciteit je in het nieuwe te verheugen met een hartelijk welkom, met intense helderheid. Gewoon door het nieuwe gade te slaan, zal vanuit jouw meest innerlijke kern het antwoord naar boven komen. Dat is de manier van de mediterende. De mediterende wordt voortdurend met het nieuwe geconfronteerd. In feite is hij op zoek naar het uiterst nieuwe, wat nooit oud zal worden, wat altijd fris zal blijven.

Dat is de kwaliteit van satyam, shivam, sundaram. Waarheid is nooit oud, noch de goddelijkheid die jou van alle dimensies omgeeft, noch de ervaring van schoonheid. De rozen kunnen komen en gaan, de expressies van schoonheid kunnen komen en verdwijnen, maar de ervaring van schoonheid is er altijd, precies hetzelfde. Je vraagt, Candida, "Waarom is het nieuwe zo beangstigend?... Omdat jij nog steeds in de mind bent en je niet weet wat meditatie is. Mind houdt van het oude. Met het oude is de mind erg op zijn gemak omdat het al de antwoorden weet. Het voelt zich niet hulpeloos, het voelt dat het niet deze of die manier hoeft te kiezen. Het weet precies wat het juiste antwoord is. De mind wil niet dat je ooit in contact met het nieuwe komt; het laat je alsmat rondraaien met het oude. Meditatie is precies het tegenovergestelde van de

mind. Zoals mind zich beperkt tot het oude, is meditatie een onderzoek van de expansie van het hele universum. De mediterende wil elk ogenblik het nieuwe tegenkomen want alleen met het nieuwe wordt zijn intelligentie scherper; alleen met het nieuwe wordt hij zelf nieuw. Slechts met het nieuwe bestaat de weg naar het ultieme. Het oude is dood. Natuurlijk lijkt het oude erg comfortabel te zijn. Het schijnt comfortabel omdat jij niets hoeft te doen. Je hoeft zelfs niet intelligent te zijn. Je kunt achterlijk blijven en toch pretenderen aan de wereld dat je een groot intellectueel bent omdat jouw geheugen gevuld is met allerlei soorten informatie. Het geheugen is geen deel van jouw bewustzijn; het geheugen is deel van jouw lichaam. Het geheugen is gewoon een mechanisme als een computer: je voedt hem met informatie en wat je ook geeft, hij is er perfect comfortabel mee, hij kent het. En kennis geeft jou een zekere macht. Je bent in het gebied waar jij de heerser bent, jij weet alles. Het onbekende, het nieuwe, legt plotseling jouw onwetendheid bloot, en dat doet pijn. Je wilt jouw onwetendheid niet kennen; vandaar dat het nieuwe beangstigend is. Maar jouw onwetendheid is enorm, jouw kennis is gewoon een dauwdruppel. Als je geen dauwdruppel wenst te blijven, gesloten, absoluut niet ontvankelijk en ongevoelig voor de geweldige existentie die elk ogenblik beschikbaar is om van jou te zijn, vergaar moed en kom uit jouw kleinheid. Het moment dat de dauwdruppel een sprong in de zee neemt... dat is precies de situatie van een man die een sprong neemt van de mind naar meditatie.

De mind is zo klein. De existentie, leven, is zo uitgestrekt, zo oneindig dat tenzij je uit de mind komt, je het leven zult leiden van een gevangene en een slaaf. Een slaaf kan niet weten wat een dans is, een slaaf kan niet weten wat vrijheid is en de vreugde van vrijheid en de gelukzaligheid en de extase van immens onmetelijk te zijn. Mijn werk met jullie is je te overtuigen uit jullie grotten te komen, die donker zijn, ofschoon ze je erg gezellig toeschijnen omdat je ermee bekend bent. Het gebeurde in de Franse revolutie... Frankrijk had de grootste gevangenis, De Bastille, waar alleen gevangenen naar toe werden gestuurd die daar voor hun hele leven zouden zijn. Ze konden er slechts binnen komen, ze kwamen er nooit uit. Als eenmaal iemand daar binnenging... het had alleen een deur om binnen te gaan, het had geen uitgang. Er zijn slechts twee plekken als deze in de wereld, en vreemd genoeg zijn beiden gevangenissen. Een is een katholiek klooster in Europa waar wie er binnengaat, er voorgoed binnengaat. Er zijn bijna tienduizend monniken in dat klooster. Ze kunnen niet uittreden – tenminste niet levend. Dood, zijn ze vrij er uit te gaan, in feite gooien anderen hen eruit. En de andere plek waar gevangenen erin werden gegooid, was de Bastille. De Bastille had kleine grotten voor gevangenen, duizenden grotten, donkere spelonken zonder licht. De gevangenen hadden handboeien, waren geketend, en de sleutels van hun kettingen en handboeien werden in een put gegooid die in het midden van de gevangenis was. Ze zouden nooit meer geopend worden, dus wat had het voor zin om onnodig sleutels te verzamelen? Het had geen zin; deze mensen zouden sterven, dan zouden hun kettingen worden gebroken, niet geopend, dus was er geen reden voor.

In de Franse Revolutie, bedachten de revolutionairen als eerste om de deuren van de Bastille te openen en de duizenden gevangenen hun vrijheid te hergeven. Ze dachten dat ze iets groots deden. Ze hadden de respons van de gevangenen niet kunnen bedenken – de gevangenen weigerden. Ze zeiden, “Wij hebben hier geleefd, iemand twintig jaar, iemand anders dertig jaar...” Er waren een paar mensen die daar vijftig, zestig, zeventig jaar woonden.

Nou een man die daar zeventig jaar heeft gewoond moet ongeveer honderd jaar oud zijn. Zijn hele ervaring is beperkt tot een kleine grot. Hij kan er niet uitkomen; hij is geketend en vastgemaakt aan de muur van de spelonk. Hij kan zelfs de grot niet uit om de lucht te zien of de sterren of de maan. Natuurlijk zal zo iemand bang zijn om na zeventig jaar terug in de wereld te gaan. Bijna iedereen die hij kende moet nu of dood zijn... of anders waar zal hij ze moeten vinden? Hun namen zijn langzaam verdwenen, hun gezichten langzaam verflauwd; een zeventig jaar lange afwezigheid...

En wie weet of ze hem zullen herkennen? Als hij zich hen niet kan herinneren, wie zal hem herkennen? – een man die veroordeeld is voor een levenslange gevangenis. En wat gaat hij doen? Van waar zal hij zijn voedsel en zijn kleding krijgen, en waar zal hij moeten slapen? Hij zal ook onderdak nodig hebben. Nu is het bijna een vergeten taal te werken, te verdienen, en op zijn leeftijd, oud, ziek, haveloos, wie zal hem werk of een baan geven? Hoe dan ook, zelfs gewone gevangenen die een paar maanden gezeten hebben, krijgen niet makkelijk een baan; wie gaat een man vertrouwen die zeventig jaar in de gevangenis was? Het is te riskant. Hier is alles comfortabel. Het kan oncomfortabel lijken voor een buitenstaander, maar voor een man die zeventig jaar in de grot heeft geleefd... het kan in het begin een paar dagen, een paar maanden oncomfortabel geweest zijn, maar de mens heeft een enorme capaciteit van aanpassing voor elke situatie.

En zeventig jaar – of vijftig jaar is een lange tijd, een halve eeuw. Nu is hij begonnen zich perfect behaaglijk, comfortabel te voelen, geen zorgen om brood, geen zorgen over morgen, geen zorgen om wat dan ook. Hij is de namen van zijn kinderen vergeten, hij is vergeten wie zijn vrouw was en wat er met al die mensen gebeurde. Nee, hij wenst er niet uit te gaan. De revolutionairen konden het niet geloven. “We geven je vrijheid en je bent zo bang alsof we jullie gaan doden.” En die gevangenen zeiden, “Dat is precies wat we voelen – dat jullie ons gaan doden. We zijn perfect gelukkig hier. Verontschuldig ons maar; we kunnen jullie verwachtingen niet vervullen, het is te laat.” Maar revolutionairen zijn koppige mensen. Ze luisterden niet naar de gevangenen; ze maakten hun kettingen stuk, ze braken de handboeien, ze dwongen hen eruit met hetzelfde geweld als waar ze op een dag er in gedwongen waren. Tegen hun wil waren ze binnen gebracht; tegen hun wil werden ze eruit gezet. Velen van hen konden niet eens hun ogen openen want het licht was te sterk. Hun ogen waren te zwak geworden, te delicaat, levend in de duisternis; hun ogen waren niet meer in staat zich voor het zonlicht te

openen. Velen van hen waren vergeten hoe ze moesten lopen. Maar de revolutionairen waren onvermurwbaar; ze luisterden niet naar hun geschreeuw, hun tranen. Revolutionairen zijn revolutionairen; ze dwongen hen – bijna drieduizend gevangenen – uit de Bastille. Er was niemand om hen op te vangen, en ze bewogen zich rond de stad als dode mensen, bijna als spoken. Ze konden niets herkennen. Zeventig jaar eerder waren dingen totaal anders geweest. Noch konden zij iemand van hun eigen tijd ontdekken. Tegen de avond waren zij bijna allemaal terug bij de gevangenis. Ze vochten met de revolutionairen die hen verhinderden om de gevangenis binnen te gaan. Ze zeiden, “We kunnen niet buiten leven. Wie gaat er ons voedsel geven? En wie zal er voor ons zorgen, medische hulp, onderdak, kleding? Wie zal er verantwoordelijk zijn voor dit alles? – jullie?” En het meest verbazingwekkende wat ze zeiden was, “We kunnen niet slapen zonder de kettingen en zonder de handboeien. We zijn er zo aan gewend geraakt, het voelt alsof er iets mist. We kunnen niet slapen – we probeerde het overdag onder een paar bomen, maar tenzij we de last, het gewicht van de ketens aan de voeten voelen, om de handen, kunnen we niet slapen. Dus treiter ons niet meer alsjeblieft. Het leven heeft ons al genoeg getreiterd; nu aan het einde willen we onze levensstijl niet meer veranderen.” Tenslotte herkenden ook de revolutionairen hun probleem. Ze hadden er niet aan gedacht, dat de mens zich aan een bepaalde

situatie aanpast, en dat het dan zijn territorium wordt. In dat territorium is hij perfect comfortabel en behaaglijk. Mijn eigen ondervinding is... ik heb gesproken met bedelaars met schulden. Ik heb geen bankrekening; nooit gehad. Het gebeurde per toeval dat omdat ik voortdurend op reis was ik tenminste tien of vijftien keer per maand op het station in Jabalpur kwam, of bij het gaan of bij terugkomst. Er was daar gewoonlijk een oude bedelaar buiten het station. Omdat ik hem de eerste dag een roepie gegeven had, accepteerde hij niet iets minder dan dat, en hij vroeg nooit meer dan dat. Dus hij was er aan gewend, ik had me erin geschikt, dat ik hem een roepie moest geven. Als ik soms kwam en de bedelaar niet vond, dan miste ik hem. Ik informeerde dan, “Waar is die oude man?” We waren erg vriendschappelijk geworden, en als ik hem niet kon vinden gaf ik hem de keer erop twee roepie – een voor de keer dat ik hem miste, want het voelde niet goed. Eens net toen ik het station passeerde zag ik hem. Ik ging niet de stad uit, maar reed gewoon voorbij het station, om de dokter van de spoorweg personeel te bezoeken in het stations ziekenhuis. Daar zag ik plotseling in de hoek de oude man praten met een jongen, en die jongen was mijn student. Ik stopte mijn auto en wachtte. Toen ze uitgesproken waren schrokken ze beiden. De vader was geschokt... maar ik kon niet begrijpen waarom. Ik zei, “Waarom zie je er zo geschokt uit? De vader zei, “Ik heb het voor iedereen verborgen gehouden, maar ik kan het niet verbergen voor jou. Hij is mijn zoon en hij is jouw student, en ik probeer hem tenminste een dokter te laten worden.” Ik vroeg de jongen, “Je hebt me nooit verteld dat je de zoon van een bedelaar was.” Hij zei, “Mijn vader staat het me niet toe. Hij ontmoet me nooit ergens waar mensen het kunnen zien, want als mensen te weten komen dat ik de zoon van een

bedelaar ben zal het moeilijk zijn – moeilijk in het college, moeilijk om verder toegang te krijgen voor nieuw colleges. Het zal onmogelijk worden, en mijn vader zal ontmaskerd worden: hij kan zijn zoon laten opleiden tot medicus en toch gaat hij door met bedelen. Hij brengt me de beste kleding...” ik zag hem meestal: van de hele klas had hij de beste kleding, de beste schoenen, alles het beste. Die dag vroeg ik de oude man, “Hoeveel staat er op jouw bankrekening?” Hij zei, “Nu kan ik het niet voor je verbergen, en ik vertrouw dat je het feit niet zult onthullen dat hij mijn zoon is. Ik heb dertigduizend roepie in de bank.” Ik zei, “Met dertigduizend roepie kun je een kleine winkel beginnen, een kleine fabriek. Waarom ga je door te bedelen op je oude dag?” Hij zei, “Bedelen is zo comfortabel. Al het andere kan me failliet maken maar bedelen kan me nooit failliet maken. En mijn inkomen is meer dan enige winkelier of een kleine fabriekseigenaar. Ik verdien ongeveer vijftig roepie per dag” – zelfs een dokter in India verdient niet zoveel noch een professor. En hij zei, “Ik heb mijn klanten, en waarom zou ik onnodig in iets nieuws gaan waar ik niets van weet? Bedelen is mijn erfenis; mijn vader was een bedelaar, mijn vaders vader was een bedelaar, en zij waren rijke mensen. Voor de eerste keer werd ik bewust van een nieuwe dimensie van de menselijke mind: het maakt niet uit in welke toestand je bent; langzaamaan ga jij je thuis voelen. En eenmaal gewend geraakt wens jij je zelfs niet eens te verplaatsen, want dan moet je weer van voren af aan beginnen. Opnieuw zul je moeten beginnen te leren, opnieuw zul je problemen tegenkomen. Op dit moment zijn er geen problemen: jij kent alle antwoorden op alle vragen die zich kunnen voordoen in een bepaalde situatie waar je compleet door bent omsloten. Het is behaaglijk en comfortabel om in het oude te leven, maar het zal niet de bloemen van vrijheid brengen en het zal niet het hele luchtruim voor je vleugels openen om te vliegen. Het zal je niet de aspiratie voor de sterren toestaan; het zal je niet toestaan je in enige richting of dimensie te bewegen. Je zult gewoon een doods graf blijven waar niets beweegt.